

Česká obchodní inspekce
inspektorát Ústecký a Liberecký se sídlem v Ústí nad Labem
pracoviště Liberec
nám. Dr. E. Beneše 585/26, 460 01 Liberec

Čj. ČOI/114946/17/2500/0649/17/RZ/BL

Dne 6. 9. 2017

Sp.zn. ČOI 73517/17/2500

Toto rozhodnutí nabylo právní
moci dne 28. 9. 2017 a stalo se
vykonatelným dne 30. 10. 2017
Inspektorát ČOI v Liberci

ROZHODNUTÍ

Ředitelka České obchodní inspekce, inspektorátu Ústeckého a Libereckého, se sídlem v Ústí nad Labem, věcně příslušná podle ust. § 10 odst. 4 písm. a) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách, ve znění platném v době kontroly (dále jen zákon o PHM), místně příslušná podle ust. § 62 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění (dále jen zákon o přestupcích), v řízení zahájeném podle ust. § 78 odst. 1 a 3 zákona o přestupcích, ve spojení s § 150 odst. 1 a 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen SŘ), rozhodla v souladu s ust. § 93 a násl. zákona o přestupcích

takto:

I. Obviněná společnost: KONTAKT – služby motoristům, spol. s r.o., sídlem: Svobodova 2050, 511 01 Turnov, IČ: 455 38 514, porušila ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM a dopustila se správního deliktu podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM tím, že v době kontroly dne 23. 5. 2017 ve své provozovně: Čerpací stanice KONTAKT, ul. 5 května, Lomnice nad Popelkou, prodávala **benzin automobilový BA 91 Special, který nesplňoval požadavek na jeho jakost a složení podle § 3 odst. 1 písm. a), příloha č. 1 vyhlášky MPO č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složení a jakosti pohonných hmot a o jejich evidenci (dále jen vyhláška o PHM) a neodpovídal ČSN EN 228 (2013), když tlak par DVPE byl zjištěn **při 74,3 kPa**, oproti stanoveným max. 62,0 kPa (při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259).**

II. Za spáchání výše uvedeného správního deliktu se obviněné společnosti ukládá podle ust. § 9 odst. 10 písm. b) zákona o PHM ve spojení s ust. § 46 odst. 1 zákona o přestupcích, **pokuta ve výši 100.000 Kč (slovy: sto tisíc korun českých).**

III. Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o přestupcích, ve spojení s ust. § 79 odst. 5 SŘ a s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se ukládá obviněné společnosti **povinnost uhradit náklady řízení paušální částkou ve výši **1000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých).**

Uloženou pokutu je obviněná společnost povinna uhradit ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, č. účtu: **3754-829011/0710**, VS: **1106492517**, KS: **1148** (převodním příkazem), **1149** (složenkou).

Paušální částku nákladů řízení je obviněná společnost povinna uhradit ve lhůtě 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet České obchodní inspekce u ČNB v Praze 1, č. účtu: **19-829011/0710**, VS: **1106492517**, KS: **0378** (převodním příkazem), **0379** (složenkou).

Odůvodnění

Dne 23. 5. 2017 inspektoři České obchodní inspekce odebrali u čerpací stanice PHM KONTAKT, ul. 5 května, Lomnice nad Popelkou, vzorky motorové nafty, benzínu BA 91 Special a paliva Ethanol 85.

Laboratorní zkouškou, provedenou zkušební laboratoří SGS Czech Republic, s.r.o., Divize paliv a maziv, č. 1152.1, U Trati 42, Praha 10, (Zkušební protokol č. 05300 ze dne 25. 5. 2017 a Inspekční zpráva č. 1375/2017 ze dne 26. 5. 2017) bylo zjištěno, že vzorek č. 076/25/17/V paliva **BA 91 Special** nesplňoval požadavek ČSN EN 228 (2013) v tlaku par DVPE, který byl zjištěn **při 74,3 kPa**, oproti stanoveným max. 62,0 kPa (při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259).

Prodejem paliva, které nesplňovalo požadavek na jeho jakost a složení, kontrolovaná společnost **KONTAKT – služby motoristům, spol. s r.o.**, porušila **ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM**, neboť „*Pohonné hmoty lze prodávat nebo vydávat, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami.*“

O provedení kontroly a výsledcích posouzení jakosti vzorků PHM byla kontrolovaná společnost informována dopisem doručeným prostřednictvím datové schránky dne 12. 6. 2017, se kterým obdržela stejnopis úředního záznamu ze dne 23. 5. 2017, stejnopis protokolu o kontrole ze dne 31. 5. 2017, jehož přílohou byly i Zkušební protokoly a Inspekční zprávy. Proti kontrolnímu zjištění kontrolovaná společnost nepodala ve stanovené lhůtě písemné námítky.

K zjištěnému nedostatku se vyjádřil jednatel kontrolované společnosti František Šálek dopisem ze dne 29. 5. 2017 a shodným dopisem ze dne 17. 6. 2017. Vysvětloval, že benzin Natural 91 Special byl naskladněn 16. 2. 2017, tedy v zimním období, kdy mohou být tlaky par v rozmezí 60 – 90 kPa. Od 1. 4. do 30. 4 dle normy ČSN EN 228 odstavce NA.6. je nastaveno přechodové období, kdy mohou být tlaky par 50 – 80 kPa. V přechodovém období distributor a konečný prodejce musí přijmout taková organizační opatření, která budou minimalizovat délku období mimo duben a říjen, po kterém se takového směsi mohou vyskytnout. V případě benzínu Super 95 nesmí období výskytu přesáhnout dobu maximálně tři týdnů od data změny požadavků na těkavost. Proč zde nejsou uvedeny další produkty, neví.

Společnost KONTAKT, jako prodejce, pro splnění této podmínky naskladnila minimální množství produktu Natural 91 Special, aby byl jeho zůstatek v době přechodového období naprosto minimální a aby mohlo dojít k novému naskladnění tohoto produktu letní směsí, kdy se hodnoty tlaku par zpravidla pohybují v rozmezí 55 – 60 kPa. Bohužel prodej tohoto produktu neprobíhal tak, jak předpokládali.

Společnost KONTAKT pro splnění této podmínky sice chtěla objednat v měsíci dubnu t.r. novou dodávku produktu Natural 91 Special v letní kvalitě, avšak **bohužel výroba tohoto produktu v ČR byla v březnu 2017 ukončena**. To je jednoznačně zásadní problém, kterým jim neumožňoval přijmout potřebná opatření a který nemůžou z pozice distributora ani prodejce vyřešit. Prodej Natural 91 Special postupně klesal, přesto je o něho ještě určitý zájem ze strany majitelů sekaček a veteránů ... (výprodej zásob tako významně ovlivnila dlouhá zima).

Závěrem jednatel oznamoval, že společnost pro další období končí s prodejem tohoto produktu a z tohoto důvodu s ohledem na výše uvedené skutečnosti požádal o souhlas s doprodejem zbývajících zásoby tohoto zboží, neboť zjištěná odchylka nemá z pohledu odborníků významný vliv na chod motoru, ani nijak negativně neovlivní životní prostředí. Věřící, že bude upuštěno tako od finančního postihu.

Protože správní orgán považoval skutkové zjištění za dostatečné a proti obsahu protokolu a výsledkům zkoušek nebyly pochybnosti ani z jiného důvodu, v souladu s ust. § 150 odst. 1 a 2 SŘ vydal dne 19. 7. 2017 příkaz čj. ČOI/92862/17/2500/0649/PŘ/BL, kterým obviněné společnosti uložil pokutu ve výši 100.000 Kč. Příkaz byl společnosti doručen datovou schránkou dne 24. 7. 2017.

Proti příkazu obviněná společnost v postavení účastníka řízení podala včas písemný odpor, kterým se příkaz zrušil, ale správní řízení pokračovalo. V dopisu ze dne 27. 7. 2017 jednatel společnosti František Šálek namítal, že dle názoru společnosti Česká obchodní inspekce nepřihlédla **DOSTATEČNĚ** k jednoznačné skutečnosti, že nebyla schopna přijmout z pozice distributora ani z pozice prodejce potřebná opatření, protože byla výroba tohoto produktu v březnu 2017 ukončena.

Nebýt této skutečnosti, nic podobného by se jim nestalo. Důkazem toho je skutečnost, že v předcházejících letech na jejich provozovnách nic podobného nebylo. Pro doplnění jednání uváděl, že se jednalo o prodej pouze necelého tisíce litrů za měsíc, výnos z prodeje pokrýval pouze náklady na skladování, servis a prodej. S ohledem na shora uvedené byl výdej tohoto produktu ukončen, což nebylo v jejich moci nijak ovlivnit. Obchodní zástupce dodavatele je informoval, že prodej – výdej bude probíhat nadále nejméně do konce roku 2017, omezení výdeje se mělo týkat pouze některých skladů dodavatele. Na základě těchto informací jim nyní vznikla významná škoda s likvidací tohoto produktu, protože další naskladnění a prodej není možný.

Správní orgán dopisem ze dne 3. 8. 2017 nazvaným „Sdělení o možnosti vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí ve věci“, který byl doručen datovou schránkou dne 9. 8. 2017, účastníkovi řízení sděloval, že o ukončení výroby automobilového benzínu BA 91 Special se dozvěděla v dubnu 2017, kdy měla v úmyslu objednat novou dodávku v letní kvalitě. Věděla přitom, že přechodové období je od 1. 4. do 30. 4. dle normy ČSN EN 228 odstavce NA.6., kdy mohou být tlaky par 50 – 80 kPa.

V přechodovém období distributor a konečný prodejce musí přijmout taková organizační opatření, která budou minimalizovat délku období mimo duben a říjen, po kterém se takovéto směsi mohou vyskytnout. Přesto společnost vědomě prodávala nevyhovující benzin ještě v době kontroly ČOI a odběru vzorků dne 23. 5. 2017.

Objektivní odpovědnosti za protiprávní jednání společnosti nemůže změnit ani skutečnost, že výroba tohoto produktu byla ukončena v březnu 2017.

Společnost nevynaložila potřebné úsilí, které na ní bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. Proto správní orgán v posuzovaném případě nevidí důvod pro snížení pokuty.

Správní orgán obviněné společnosti jako účastníkovi řízení dále sděloval, že spis po podání odporu nebyl doplněn o nové podklady (důkazy) a že dosud shromážděné důkazy považuje za dostatečné pro vydání rozhodnutí. Podle § 38 SŘ má účastník řízení i jeho případný zástupce právo nahlížet do spisu, činit si výpisky a na správním orgánu požadovat za poplatek pořízení kopie spisu nebo jeho části. Podle ust. § 36 odst. 3 SŘ účastník řízení před vydáním rozhodnutí ve věci má právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a navrhnout důkazy. K tomu správní orgán stanovil lhůtu 10 dnů ode dne doručení tohoto dopisu s tím, že po uplynutí stanovené lhůty bude správním orgánem provedeno dokazování a vydáno rozhodnutí.

Ve stanovené lhůtě se k podkladům před vydáním rozhodnutí ve věci vyjádřil jednatel obviněné společnosti František Šálek. V dopisu ze dne 14. 8. 2017 uváděl, že z vyjádření správního orgánu k podanému odporu, které jim bylo doručeno 9. 8. 2017, je zřejmé, že měli přijmout taková organizační opatření, která by minimalizovala délku období mimo duben a říjen, po kterém se mohou směsi vyskytnout.

Přesto se domnívají, že výše pouty je velmi vysoká a žádají ještě jednou o přihlédnutí ke všem již doloženým skutečnostem a také skutečnosti, že výše pokuty, kterou uhradí, je dále registrována všemi orgány správní správy a u každé žádosti je o ní znovu jednáno, což by je dále poškozovalo. Z tohoto důvodu žádají o přehodnocení výše pokuty.

Správní orgán provedl dokazování, ve kterém posuzoval kontrolní zjištění zaznamenaná v úředním záznamu ze dne 25. 2. 2017, protokolu o kontrole ze dne 31. 5. 2017, jehož přílohami jsou: Inspekční zpráva 1375/2017 ze dne 26. 5. 2017 a Zkušební protokol č. 05300 ze dne 25. 5. 2017, vystavené zkušební laboratoří, vyjádření a vysvětlení kontrolované společnosti ze dne 17. 6. 2017, její vyjádření uvedená v odporu proti příkazu ze dne 27. 7. 2017 a vyjádření k podkladům před rozhodnutím ze dne 14. 8. 2017. Správní orgán za podstatné považoval tyto skutečnosti:

- 1) Odpovědnost za kvalitu prodávaných paliv a tedy i za porušení povinnosti prodávat paliva v požadované jakosti nese zásadně prodejce.
- 2) Podle ust. § 10 odst. 1 zákona o PHM *právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.*

- 3) Ze strany obviněné společnosti vědomě nedošlo k včasné obměně paliva nebo ukončení prodeje tohoto paliva při změně požadavků s ohledem na roční období, bez ohledu na to, že výroba tohoto produktu v ČR byla v březnu 2017 ukončena.
- 4) Podle ust. § 7 odst. 4 zákona o pohonných hmotách „*Česká obchodní inspekce zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup pravomocná rozhodnutí České obchodní inspekce týkající se čerpacích stanic pohonných hmot, provozovatelů čerpacích stanic, dopravců a distributorů pohonných hmot, u nichž kontrolou zjistila, že jakost nebo složení prodávaných, vydávaných nebo přepravovaných pohonných hmot není v souladu s tímto zákonem.*“ Z uvedeného ustanovení je zřejmé, že zveřejňování zde uvedených rozhodnutí je povinností správních orgánů, bez výjimky.

Po posouzení shora uvedených skutečností správní orgán dospěl k závěru, že obviněná společnost KONTAKT – služby motoristům, spol. s r.o., dne 23. 5. 2017 u Čerpací stanice PHM KONTAKT, ul. 5 května, Lomnice nad Popelkou, prodávala **benzin automobilový BA 91 Special**, který nespĺňoval požadavek na jeho jakost a složení. Tím porušila povinnost vyplývající z ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM a dopustila se správního deliktu podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM.

Jelikož s účinností od 1. 7. 2017 došlo ke změně **zákona o PHM**, správní orgán porovnal znění starého a nového zákona, a skutkové podstaty správního deliktu a výše sankce, kterou bylo a je možné za posuzovaný správní delikt uložit. Dospěl přitom k závěru, že i podle nového práva jde o jednání trestné a že postih podle nového práva není pro pachatele výhodnější. Při rozhodování a ukládání trestu správní orgán proto použil zákon ve znění platném v době spáchání správního deliktu.

Podle **ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM** pohonné hmoty lze prodávat nebo vydávat, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami.

Prováděcím předpisem je vyhláška o PHM, která v § 3 odst. 1 písm. a) stanovuje, že požadovaná jakost je splněna, odpovídá-li motorový benzin ČSN EN 228 a splňuje ukazatele jakosti stanovené v příloze č. 1 k této vyhlášce. V příloze č. 1, Ukazatel jakosti motorového benzínu, bod 4, je stanoveno, že Tlak par, metoda DVPE6) je maximálně 60,0 kPa pro letní období (tj. max. 62,0 kPa při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259), stejně jako v ČSN EN 228 (2013).

Podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM *právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že prodá nebo vydá pohonnou hmotu, která nespĺňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1.*

Podle ust. § 9 odst. 10 písm. b) zákona o PHM *se právnické osobě uloží pokuta do 5 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b).*

Podle ust. § 10 odst. 2 zákona o PHM *při určení výměry pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům.*

Správní orgán hodnotil správní delikt především z pohledu velikosti odchylky nevyhovujícího ukazatele pohonné hmoty jako **středně závažný**, neboť tlak par v letním období ovlivňuje provozní bezpečnost při manipulaci či ztráty benzínu odpařováním, což má vliv na životní prostředí.

Je-li tlak příliš vysoký (kontrolou byl zjištěn tlak par DVPE při 74,3 kPa namísto stanovených max. 62,0 kPa), může u vozidel způsobit tvorbu tzv. parních polštářů paliva v dopravním potrubí. Palivo vře v čerpadle, palivové cestě nebo injektorech a tvoří parní bubliny, které znemožňují odměřování správné množství paliva v karburátorech. U moderních motorů vybavených řídicí jednotkou pro dávkování paliva k těmto negativním jevům nedochází.

Stupeň závažnosti snižovala skutečnost, že obviněná společnost nebyla v období posledních tří let sankcionována za prodej PHM, které by nespĺňovaly požadavky na jejich jakost a složení, ačkoliv u jejích čerpacích stanic došlo k odběru desítek vzorků PHM. Tuto skutečnost správní orgán hodnotil ve prospěch obviněné společnosti.

Správní orgán dále **přihlížel k způsobu spáchání správního deliktu**, který nasvědčoval tomu, že ze strany obviněné společnosti vědomě nedošlo k včasné obměně paliva nebo ukončení jeho prodeje, při změně požadavků s ohledem na roční období, bez ohledu na to, že výroba tohoto produktu v ČR byla v březnu 2017 ukončena. Pokud pohonná hmota nesplňuje stanovené požadavky, je objektivně odpovědný ten, kdo pohonnou hmotu prodává nebo vydává. Obviněná společnost neprokázala, že by vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.

Naopak si obviněná společnost byla vědoma již v měsíci dubnu 2017, že výroba tohoto produktu v ČR byla v březnu 2017 ukončena, a že **od 1. 4. do 30. 4.** je dle normy ČSN EN 228 odstavce NA.6. nastaveno přechodové období, kdy mohou být tlaky par 50 – 80 kPa. Poté již nevyhovující benzin neměla prodávat. Tuto skutečnost správní orgán hodnotil v neprospěch obviněné společnosti.

Správní orgán rovněž **přihlížel k následkům správního deliktu**, když od začátku května 2017 do doby kontroly dne 23. 5. 2017 docházelo k poškozování práva blíže nezjištěného počtu spotřebitelů na prodej PHM odpovídající stanovené jakosti. Spotřebitel od prodávajícího oprávněně očekává kvalitní výrobek zaručující jeho spokojenost. Následkem správního deliktu také bylo snížení provozní bezpečnosti při manipulaci s tímto benzínem, vznik ztrát benzínu odpařováním a tím zhoršení vlivu na životní prostředí.

Při určení výše pokuty správní orgán dbal, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Např. Českou obchodní inspekci, Inspektorátem Královéhradeckým a Pardubickým, byla rozhodnutím čj. 27/0895/13 ze dne 24. 7. 2013 společnosti Agro Žamberk a.s. uložena pokuta ve výši 100.000 Kč, která byla odvolacím orgánem snížena na 90.000 Kč, za prodej benzínu BA 95 Super, u kterého byl zjištěn tlak par DVPE 72,4 kPa namísto max. povolené hodnoty 62 kPa.

Správní orgán obviněné společnosti proto uložil pokutu při dolní hranici zákonem stanovené sazby, ale ve výši, kterou považoval za přiměřenou vzhledem k prvnímu zjištěnému porušení této povinnosti obviněnou společností, ale také vědomému porušení uvedené povinnosti. Uložená pokuta by tak měla mít účel, jak sankční, tak i preventivní, ale neměla by mít likvidační účinek.

Obviněná společnost v obchodním rejstříku ve sbírce listin zveřejnila naposledy účetní uzávěrku za rok 2010 a zprávu nezávislého auditora ze dne 27. 6. 2011, ze kterých nelze posuzovat její aktuální finanční situaci. Podle obchodního rejstříku obviněná společnost disponovala základním kapitálem ve výši 70.120.000 Kč. Správní orgán také ke dni rozhodování ověřil, že obviněná společnost není vedena v insolvenčním rejstříku.

Protože obviněná společnost vyvolala řízení porušením své právní povinnosti, je podle ust. § 79 odst. 5 SŘ povinna nahradit náklady řízení paušální částkou, která, podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., *o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí 1.000 Kč.*

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze do 15 dnů ode dne jeho doručení odvolat k Ústřednímu inspektorátu České obchodní inspekce v Praze prostřednictvím inspektorátu Ústeckého a Libereckého se sídlem v Ústí nad Labem. Nebude-li podáno odvolání v uvedené lhůtě 15 dnů a nebude-li peněžitá pokuta a náklady řízení zaplacený do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, budou vymáhány.

Ing. Renata Linhartová, MBA
ředitelka České obchodní inspekce
inspektorát Ústecký a Liberecký
se sídlem v Ústí nad Labem

